

VŠĮ LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO KONSULTAVIMO TARNYBOS DOVANŲ POLITIKOS APRAŠAS

I. SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. VšĮ Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos (toliau – Konsultavimo tarnyba) dovanų politikos aprašas (toliau – Aprašas) nustato Konsultavimo tarnybos darbuotojams taikomas dovanų ir neteisėto atlygio priėmimo, teikimo, registravimo, apskaitos, saugojimo, naudojimo ir perdavimo taisykles, taip pat veiksmus susidūrus su neteisėto atlygio siūlymu ar gavimu.
2. Dovanų politikos aprašas taikomas visiems Konsultavimo tarnybos darbuotojams (toliau – darbuotojai).
3. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymu (toliau – VPIDĮ), Lietuvos Respublikos baudžiamuoju kodeksu, kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais, atsižvelgiant į su Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos ir jos valdymo srities įstaigų, valstybės valdomų įmonių nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašą ir VšĮ Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos antikorupcijos politikos aprašą.
4. Konsultavimo tarnybos darbuotojai neteikia ir nepriima iš fizinių ar juridinių asmenų jokių dovanų, kurios teikiamos ne pagal tarptautinį protokolą.
5. Apraše vartojamos pagrindinės sąvokos:
 - 5.1. **dovana** - bet koks neatlygintinai perduodamas turtas ar turtinė teisė. Dovana apima viską, ką galima įvertinti pinigais, t. y. daiktus, paslaugas, įvairias pramogas, nuolaidas, dovanų čekius, svetingumą, paskolas;
 - 5.2. **dovanos priėmimas** – tiesioginis ir (ar) netiesioginis dovanos paėmimas, žadėjimas, susitarimas paimti dovaną;
 - 5.3. **dovanos teikimas** – tiesioginis ir (ar) netiesioginis dovanos davimas ar siūlymas, žadėjimas, susitarimas duoti dovaną;
 - 5.4. **neteisėtas atlygis** – į Konsultavimo tarnybą atnešti, atsiųsti (paštu, per kurjerį, elektroniniu ar kitais būdais) ar kitu būdu palikti pinigai, taip pat dovanos, kurios nelaikytinos dovanomis, gautomis pagal tarptautinį protokolą;
 - 5.5. **tarptautinis protokolą** – tai tarptautinės mandagumo taisyklės, kurių valstybė ir jos atstovai laikosi, norėdami parodyti deramą pagarbą kitai valstybei ir jos atstovams, kartu išlaikydami savo valstybės prestižą bei nacionalinį orumą.
 - 5.6. **tradicijos** – tai istoriškai susiklostančių ir žmonių įvairiose bendrijose (visuomenėje, socialinėse grupėse) įsitvirtinančių kultūros formų (papročių, apeigų, idėjų, simbolių, socialinių normų ir vertybių, religinių tikėjimų, mąstysenos, elgsenos ir kitų) išsaugojimas, perdavimas iš kartos į kartą. Tradicijos lemia kultūros išliekamumą ir vienovę.
 - 5.7. Kitos šiame Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos įstatymuose, poįstatyminiuose teisės aktuose įtvirtintas sąvokas.

II. SKYRIUS BENDRIEJI DOVANŲ IR NETEISĖTO ATLYGIO PREVENCIJOS PRINCIPAI

6. Nulinės tolerancijos korupcijai principas taikomas kartu su šiame Apraše nustatytais dovanų priėmimo išimtimis, kurios nelaikomos korupcinio pobūdžio veiksmais, jei atitinka teisės aktų reikalavimus ir nesukelia interesų konflikto.
7. Konsultavimo tarnybos darbuotojai privalo veikti skaidriai, sąžiningai ir nešališkai, vengti interesų konflikto ar situacijų, galinčių sudaryti jo regimybę, ir nepriimti dovanų ar kitokios naudos, galinčios turėti įtakos jų atliekamoms pareigoms ar priimamiems sprendimams.
8. Kiekviena dovana ar kita nauda vertinama ne tik pagal piniginę vertę, bet ir pagal jos pobūdį, ryšį su darbuotojo pareigomis, dovanos teikėjo interesus bei galimą poveikį Konsultavimo tarnybos veiklos skaidrumui.
9. Kilus abejonių dėl dovanos ar galimos naudos leistinumo, darbuotojas privalo konsultuotis su antikorporcinės veiklos pareigūnu.

III. SKYRIUS DRAUDŽIAMOS IR LEIDŽIAMOS DOVANOS

10. Konsultavimo tarnybos darbuotojams draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai priimti dovanas, paslaugas ar kitokią naudą iš fizinių ar juridinių asmenų, jeigu tai susiję su darbuotojo atliekamomis pareigomis, sprendimų priėmimu ar siekiu daryti įtaką Konsultavimo tarnybos veiklai.
11. Darbuotojai neteikia ir nepriima dovanų kaip atlygio už teisėtą ar neteisėtą veikimą ar neveikimą, sprendimų priėmimą ar įtaką jiems.
12. Išimtiniais atvejais leidžiama priimti dovanas tik tais atvejais, kai:
 - 12.1. dovanos vertė neviršija 150 eur.;
 - 12.2. dovana gauta pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, arba
 - 12.3. dovana reprezentacinė su valstybės, įstaigos ir kitokia simbolika, arba
 - 12.4. kai dovana nėra siejama su darbuotojo pareigomis ar sprendimais.
13. Nepriklausomai nuo vertės, darbuotojams draudžiama priimti pinigus, čekius, kuponus, nuolaidas, paslaugas ar kitą asmeninę naudą.
14. Jeigu darbuotojui kyla abejonių dėl dovanos priėmimo ar teikimo teisėtumo, jis privalo susilaikyti nuo dovanos priėmimo ar teikimo ir konsultuotis su už dovanų politikos įgyvendinimą antikorporcinės veiklos pareigūnu.
15. Dovanų priėmimas, teikimas ir administravimas negali būti aiškinami ar taikomi taip, kad būtų sudaromos prielaidos apeiti ar susilpninti nulinės tolerancijos korupcijai principą.

IV. SKYRIUS INFORMAVIMAS APIE DOVANAS, NETEISĖTĄ ATLYGĮ IR JŲ REGISTRAVIMO TVARKA

16. Už dovanų ir neteisėto atlygio administravimą ir registravimą direktoriaus įsakymu paskirtas darbuotojas (toliau - administratorius). Dovanų ir neteisėto atlygio vertinimą, sprendimų priėmimą ir korupcijos prevencijos procedūrų inicijavimą vykdo antikorporcinės veiklos pareigūnas.
17. Kiekvienas darbuotojas privalo asmeniškai užtikrinti, kad informacija apie gautą dovana ar neteisėtą atlygį būtų pateikta laiku ir laikantis šio Aprašo nuostatų.
18. Darbuotojas, gavęs dovana ar neteisėtą atlygį, privalo nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas, informuoti administratorių ir antikorporcinės veiklos pareigūną, pateikdamas:
 - 18.1. dovanos ar neteisėto atlygio aprašymą;
 - 18.2. gavimo datą, vietą ir aplinkybes;
 - 18.3. dovaną ar neteisėtą atlygį suteikusį asmenį (jeigu žinoma);
 - 18.4. preliminarią vertę (jeigu ją galima nustatyti);
 - 18.5. fotografijas (taikoma neteisėtam atlygiui).
19. Jeigu dovanos ar neteisėto atlygio gavimas susijęs su komandiruote, oficialiu renginiu, informacija pateikiama grįžus, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas.
20. Jeigu yra požymių, kad gautas atlygis gali būti susijęs su galimu korupcinio pobūdžio pažeidimu, apie tai informuojama nedelsiant.

21. Antikorupcinės veiklos pareigūnas, iš deklaruojančio asmens gavęs informaciją apie jo gautą dovaną ar neteisėtą atlygį, atlieka dovanos ar neteisėto atlygio vertinimą (jei vertė nežinoma). Dovanos vertės nustatymas gali būti atliekamas atsižvelgiant į tapačių daiktų ar jų atitikmenų rinkos vertę pagal elektroninėje erdvėje ar kituose informacijos šaltiniuose esančius duomenis ar vadovaujantis kita informacija.
22. Antikorupcinės veiklos pareigūnas taip pat įvertina, ar gauta dovana ar kita nauda gali sukelti interesų konfliktą ar jo regimybę, atsižvelgdamas į darbuotojo atliekamas funkcijas.
23. Nustačius galimą interesų konfliktą, gali būti taikomos Konsultavimo tarnybos Viešųjų ir privačių interesų derinimo tvarkos apraše nustatytos priemonės, įskaitant darbuotojo nusišalinimą nuo sprendimų rengimo, svarstymo ar priėmimo.
24. Gautos dovanos ir neteisėtas atlygis registruojami dovanų ir neteisėto atlygio registre (priedas Nr. 1). Dovanų ir neteisėto atlygio registras saugomas elektroninėje laikmenoje, tam skirtame Korupcijos prevencijos kataloge. Dovanų ir neteisėto atlygio registrą pildo administratorius.
25. Jeigu vertinimo metu nustatoma, kad Dovanos vertė neviršija 150 eurų, ji į apskaitą netraukiama. Antikorupcinės veiklos pareigūnas gali pasirinkti vieną ar kelis į apskaitą neįtrauktos dovanos naudojimo variantus:
- 25.1. Dovana gražinama ją gavusiam deklaruojančiam asmeniui ir tampa jo nuosavybe. Deklaruojantis asmuo gali su Dvana elgtis taip, kaip jam atrodo priimtina. Deklaruojančio asmens pageidavimu Dvana gali būti užregistruojama ir perduodama Konsultavimo tarnybai (naudoti, eksponuoti ir pan.).
- 25.2. Dovana (išskyrus vardines) lieka Konsultavimo tarnyboje ir, jeigu galima, naudojama darbo reikmėms.
- 25.3. Gauta dovana atiduodama labdarai.
26. Antikorupcinės veiklos pareigūnas gali pareikalauti deklaruojančio asmens pateikti dovaną vertinti, jeigu kyla įtarimų, kad jos vertė didesnė nei 150 eurų, arba gauta daugiau dovanų, nei pateikta vertinti, ir pan.
27. Dovana, kurios vertė didesnė nei 150 eurų, yra laikoma Konsultavimo tarnybos nuosavybe. Tokią dovaną atsakingas asmuo, vadovaudamasis Konsultavimo tarnybos vidaus teisės aktu dėl materialiojo turto priėmimo, apskaitymo, išdavimo ir įforminimo, perduoda Konsultavimo tarnybos darbuotojui, materialiai atsakingam už Konsultavimo tarnybos ilgalaikį ir trumpalaikį materialųjį turtą bei jo apskaitos tvarkymą ir kontrolę (toliau – materialiai atsakingas asmuo).
28. Kai dovanos vertė viršija 150 eurų:
- 28.1. ji apskaitoma vadovaujantis Konsultavimo tarnybos apskaitos politika.
- 28.2. gali būti nurašoma turto apskaitą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka tais atvejais, kai ji yra sunaikinta, nepataisomai sugadinta dėl stichinės nelaimės, gaisro ar kitų priežasčių arba pagrobta ar kitaip neteisėtai pasisavinta;
- 28.3. ji yra gendantis, suvartojamas produktas, sprendimą dėl naudojimo priima Konsultavimo tarnybos direktorius ar jo įgaliotas asmuo (nuasmeninti, padėti visiems matomoje vietoje, kad jomis galėtų pasivaišinti ir pasigėrėti ne tik Konsultavimo tarnybos darbuotojai, bet ir klientai, svečiai).
29. Kiti dovanų, kurios vertė viršija 150 eurų, apskaitos ir saugojimo klausimai sprendžiami vadovaujantis bendraisiais materialinių vertybių apskaitą ir saugojimą reglamentuojančiais teisės aktais.
30. Konsultavimo tarnybos darbuotojas, kuriam siūlomas neteisėtas atlygis, privalo jo nepriimti, nutraukti bet kokius su tuo susijusius veiksmus ir nedelsdamas informuoti Konsultavimo tarnybos direktorių ir antikorupcinės veiklos pareigūną.
31. Jeigu neteisėtas atlygis darbuotojui perduodamas ar paliekamas be jo sutikimo, darbuotojas privalo apie tai nedelsdamas pranešti Konsultavimo tarnybos direktoriui ir antikorupcinės veiklos pareigūnui ir bendradarbiauti atliekant tolesnius veiksmus, įskaitant informacijos pateikimą teisės saugos institucijoms, jei to reikalauja teisės aktai.
32. Gavus informaciją apie galimai neteisėtą atlygį, atsakingas asmuo nedelsdamas įvertina aplinkybes, susijusias su atlygio gavimu, įskaitant atlygio pobūdį, gavimo aplinkybes ir galimą ryšį su Konsultavimo tarnybos darbuotojo pareigomis.

33. Jeigu nustatoma, kad gautas neteisėtas atlygis gali turėti korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos požymių, antikorpūcinės veiklos pareigūnas:
- 33.1. nedelsdamas informuoja Konsultavimo tarnybos direktorių;
 - 33.2. inicijuoja veiksmus pagal Konsultavimo tarnyboje taikomas korupcijos prevencijos procedūras ir galiojančius teisės aktus;
 - 33.3. prireikus informuoja kompetentingas teisėsaugos institucijas.
34. Jeigu įvertinus aplinkybes nustatoma, kad gautas neteisėtas atlygis neturi galimo korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos požymių, antikorpūcinės veiklos pareigūnas, atsižvelgdamas į neteisėto atlygio pobūdį ir vertę, organizuoja šiuos veiksmus:
- 34.1. neteisėto atlygio registravimą Dovanų ir neteisėto atlygio registre;
 - 34.2. sprendimo dėl neteisėto atlygio gražinimo davėjui arba perdavimo teisėsaugos institucijoms priėmimą, kai tai įmanoma;
 - 34.3. sprendimo dėl neteisėto atlygio perdavimo labdarai, sunaikinimo arba nuasmeninimo ir panaudojimo bendroms Konsultavimo tarnybos ar visuomenės interesų reikmėms priėmimą, kai gražinimas ar perdavimas neįmanomas;
 - 34.4. neteisėto atlygio administravimo ir dokumentavimo veiksmų atlikimą pagal šio Aprašo nuostatas.
35. Jeigu neteisėtas atlygis nėra perduodamas teisėsaugos institucijoms ir nėra gražinamas davėjui, vadovaujantis galiojančiais teisės aktais ir proporcingumo principu, paskirtas asmuo priima vieną iš šių sprendimų:
- 35.1. neteisėtas atlygis perduodamas labdarai;
 - 35.2. neteisėtas atlygis sunaikinamas;
 - 35.3. neteisėtas atlygis nuasmeninamas ir naudojamas bendroms Konsultavimo tarnybos ar visuomenės interesų reikmėms (pvz., bendro naudojimo patalpų puošimui, vaišinant Konsultavimo tarnybos klientus ar svečius).
36. Jeigu neteisėtas atlygis perduodamas teisėsaugos institucijoms arba gražinamas davėjui, surašomas Neteisėto atlygio perdavimo–priėmimo aktas (Aprašo 2 priedas), o informacija pažymima Dovanų ir neteisėto atlygio registre.
37. Visi sprendimai ir atlikti veiksmai, susiję su neteisėtu atlygiu, fiksuojami Dovanų ir neteisėto atlygio registre.

V. SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

38. Konsultavimo tarnyboje nuasmenintus dovanų ir neteisėto atlygio registro duomenis kartą per mėnesį Konsultavimo tarnybos interneto puslapyje „Korupcijos prevencijos“ skiltyje skelbia antikorpūcinės veiklos pareigūnas.
39. Konsultavimo tarnybos dovanų ir neteisėto atlygio žurnale įrašyta informacija, taip pat Konsultavimo tarnybos interneto puslapyje skelbiama dovanų ir neteisėto atlygio žurnalo nuasmeninta informacija saugoma 3 metus nuo įrašo padarymo dienos.
40. Pasikeitus Dovanų politikos apraše nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos teisės aktų nuostatos.
41. Darbuotojai, pažeidę Dovanų politikos aprašo reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

VšĮ Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos
dovanų politikos aprašo 2 priedas

NETEISĖTO ATLYGIO PERDAVIMO AKTAS

20__ m. _____ d. Nr.
(data)

(miestas)

Eil. Nr.	Neteisėto atlygio pavadinimas ir apibūdinimas	Neteisėto atlygio perdavimo priežastis	Kiekis	Pastabos
1	2	3	4	5

Perdavė:

(pareigos)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Priėmė:

(pareigos)

(parašas)

(vardas ir pavardė)